VIIKONVAIHDE

75 vuotta talvisodasta. Sodissa kaatuneille suomenhevosille on pystytetty muistopaasi Kouvolan Myllykoskelle. Sivu 13

Palvelut palaavat. Pankinjohtaja ja sairaanhoitaja tulevat sähköisinä versioina kotikäynneille Ähtärissä. Sivu 14

Versoja salaattiin. Keittiössä on helppo kasvattaa ruokapöydän piristykseksi versoja ja ituja. Sivu 15

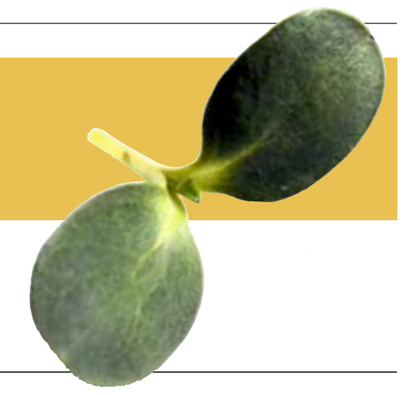

JAANA KANKAANPÄÄ

Lapissa on tutkitusti Euroopan puhtain ilma. Särkijärven majat panostaa hiljaiseen tekemiseen. Opastusta saa muun muassa pilkkimiseen, patikointiin ja lumikenkäilyyn.

Keskieurooppalaiset tuovat rahaa Lappiin

Lappi ei ole yhtä riippuvainen venäläisturisteista kuin Etelä-Suomi. Tulijoita riittää Keski-Euroopasta ja enenevissä määrin Aasiasta. Sen sijaan työvoimaa on vaikea löytää. Särkijärven majojen emäntä Tarja Veisto ei ehdi lomailla.

MUONIO (MT)
Hanget kimmeltävät sinisessä valossa, ja punaiset tuvat luovat pitkiä varjoja. Pakkasta on pari astetta, joten ulkoilusää on täydellinen.

Läheisen järven jäällä edetään varovaisin ottein. Asialla ovat ranskalaiset turistit, jotka kokeilevat hiihtoa luultavasti ensimmäistä kertaa.

Kummallakin keikkuu kamera otsalla, jotta elämys tulee tallennetuksi.

Näky on tyypillinen näillä nurkilla, sillä Muoniossa sijaitsevaan matkailuyritykseen tulee kiitettävästi asiakkaita Keski-Euroopasta.

”Saksalaisia, ranskalaisia, brittejä, joitakin italialaisia ja espanjalaisia. Suurin ryhmä ovat yhä suomalaiset”, luettelee Särkijärven majojen yrittäjä **Tarja Veisto**. Hän emännöi matkailutilaa useamman polven jatkumona.

Veisto on juuri palannut ranskalaisryhmän kanssa Kemistä. Nyt on kuitenkin aika heittää lennossa essu päälle ja alkaa valmistella päivällistä. Kokki on perunut tulonsa, joten illan kalakattaus on Veiston ja parin harjoittelijan varassa.

Veisto on pitänyt marraskuun jälkeen vain viisi päivää lomaa, ja nyt eletään kiireistä hiihtoloma-aikaa.

”Siivoojista on iso pula. Omat nuoret lähtevät pois eivätkä näe matkailua mahdollisuutena tehdä töitä. Tuntuu, että palveluammatit eivät enää kiinnosta”, Veisto harmittelee.

Emäntä saunottaa ja hoitaa asiakkaitaan

Toisin kuin suomalaiset, ulkomaalaiset turistit kaipaavat runsaasti ohjelmaa. Viime aikoina Veistot ovat rakentaneet turistien kanssa pihaan jääbaarin, nikkaroineet noitarumpuja, käyneet lumikenkäilemässä ja pilkillä. Välillä tehdään reissuja pidemmällekin.

Monesti Veisto myös saunoo turistien kanssa, tekee heille jalkakylpyjä ja houkuttelee avantoon.

Yhdessä puuhastellessa on syntynyt lukuisia kansainvälisiä ystävyyssuhteita. Moni palaa Muonioon yhä uudestaan.

Kaikkea ohjelmaa Veistojen ei tarvitse kehitellä itse, sillä lähellä sijaitsevat Pallas-Yllästunturin kansallispuisto ja Levin laskettelukeskus.

Lisäksi jokusen kilometrin säteeltä löytyvät poroherkkuja tarjoava Tunturiporo sekä Torassieppi, jossa pääsee koira- ja porovaljakkoajelulle ja moottorikelkkailemaan.

Matkailuyrittäjät soittelevat toisilleen tiuhaan ja ohjaavat asiakkaita toistensa luo. Verkostoituminen takaa menestyksen, sillä yhteistyöllä Muoniosta on muodostunut iso elämyspuisto.

Matkailijavirta Aasiasta kasvaa

Veiston mukaan alkuvuoteen loi synkän varjon se, että liki kaikki venäläiset peruivat tulonsa ruplan romahduksen takia. Yleensä he matkailevat pohjoisessa tammikuun alussa. Yrittäjä laskeskelee, että takkiin tuli ainakin kymppitonnin verran.

Onneksi Lapissa ei kuitenkaan olla yhtä riippuvaisia venäläisturisteista kuin Etelä-Suomessa. Hiljaiseloa kesti vuodenvaihteen jälkeen muutaman viikon, kunnes keskieurooppalaiset taas saapuivat. Nyt Särkijärvellä käy taas mukava kuhina.

Kuudelta alkavalla päivällisellä jokaisessa pöydässä istuu porukkaa. Vain kiinalaisten pöydässä vallitsee hiljaisuus, kun seurue on keskittynyt näpläämään älypuhelimiaan. Veiston mukaan aasialaiset ovat löytämässä tiensä Lappiin.

Helmi–huhtikuussa mökit myydään usein täyteen. Vapun tienoo on lumien kannalta jo hieman kiikun kaakun. Kesäsesongille pitäisi keksiä tekemistä turistien houkuttelemiseksi.

Kesäasiakkaita varten Veistot aikovat uudistaa puutarhansa. Aistillisessa puutarhassa voi tassutella paljain jaloin nurmipolulla, hakepolulla ja käpypolulla.

Pihapensaista saa myös kerätä marjoja.

jatkuu seuraavalla sivulla

Särkijärven majan kalapöydän antimet koostuvat mahdollisimman pitkälle Särkijärven kalasta. Valtaosa ruuista hankitaan läheltä. Tarja Veisto (vas.) kasvattaa itse yrttejä.

Tarja Veistolla on yrityksessä monta roolia. Tänä iltana hän on pääkokki.

Omat nuoret lähtevät pois eivätkä näe matkailua mahdollisuutena tehdä töitä.

Moni suomalainen matkailee mieluummin edullisessa Virossa kuin kotimaassa.

Hiihtolomaviikon myynti kasvoi viidenneksen

Matkailu- ja ravintolapalvelut (Mara) ry:n toimitusjohtaja **Timo Lappi** kertoo, että kevättalven sesonki on sujunut Lapissa varsin mukavasti.

Etelä-Suomen hiihtolomaviikolla Pohjois-Suomen hiihtokeskusten lipunmyynti kasvoi liki viidenneksellä edelliseen vuoteen verrattuna.

Myös edustuskulujen verovähennysoikeuden palauttaminen 50-prosenttisesti on lisännyt yritysvieraiden määrää.

Venäjän talouskriisi on verottanut kävijöitä pohjoisessa, vaikkakaan ei yhtä tuntuvasti kuin muualla Suomessa. Lapissa venäläisten osuus kaikista yöpymisistä on kuusi prosenttia.

Matkailijoita on onnistuttu houkuttelemaan muistakin maista.

Kallis maa ei houkuttele

Yleisesti ottaen talouden heikko tilanne ja heikentynyt ostovoima kurittavat matkailupalveluita Suomessa. Lapin mukaan moni suomalainen matkailee mieluummin edullisessa Virossa kuin kotimaassa.

Ulkomaalaisten osalta suurimmat ongelmat liittyvät huonoihin kulkuyhteyksiin ja heikkoon tunnettuuteen matkailumaana. Myös hintataso on verrattain korkea.

Veronkorotukset ovat nostaneet palvelujen ja hyödykkeiden hintoja. Lappi mainitsee esimerkkeinä elintarvikkeet, alkoholin ja henkilöstökulut.

Saavutettavuuden parantaminen puolestaan edellyttäisi ympärivuotista, halvempaa lentoliikennettä.

Valtio laiskottelee

Lapin mukaan valtio käyttää 10 miljoonaa euroa vuodessa Suomen markkinointiin ulkomailla.

”Se on aivan liian vähän kilpailijamaihimme verrattuna. Summa tulisi kaksinkertaistaa.”

Valttikorttejamme etenkin Pohjois-Suomessa ovat korkeatasoinen palvelu- ja ohjelmatarjonta sekä mahdollisuus kokea Euroopan viimeisten erämaiden tunnelma.

”Hiekkarantoja on vaikka missä, mutta Lapin luontoa ja vuodenaikoja ei ole.”

Tulevaisuudessa suurimpia turistivirtauksia odotetaan Venäjältä ja Aasiasta.

Työvoimasta pulaa

Lapin mukaan ammattitaitoisista matkailu- ja ravintola-alan työntekijöistä on pulaa koko Suomessa.

”Olemme yrittäneet Palvelualojen ammattiliiton kanssa luoda joustavia työaikajärjestelmiä, jotka mahdollistaisivat kokoaikaisten työntekijöiden palkkaamisen. Valitettavasti kysyntä on niin sesonkiluontoista, ettei tämäkään auta kaikkia yrityksiä.”

Maran tavoitteena on luoda alalle 30 000 uutta työpaikkaa vuoteen 2025 mennessä. Sen toteutuminen edellyttää kuitenkin helpotuksia.

Ruotsissa työpaikkoja on luotu alentamalla työn verotusta, puolittamalla alle 26-vuotiaista työnantajalle koituvat sivukulut ja alentamalla ravintolaruuan arvonlisävero 12 prosenttiin.

KATJA LAMMINEN